

Ўзбекистон Республикасининг ижтимоий-иқтисодий ҳолати (2025 йил январь-декабрь)

1. Ялпи ички маҳсулот

Дастлабки маълумотларга кўра, 2025 йилнинг январь-декабрь ойларида Ўзбекистон Республикаси ялпи ички маҳсулот (ЯИМ) ҳажми жорий нархларда **1 849 650,0** млрд. сўмни ташкил этди ва 2024 йилнинг мос даврига нисбатан **7,7 %** га ўсди.

Саноат тармоғининг ўсиши 6,8 % ни ташкил этди ва ЯИМ ўсишига ижобий ҳиссаси 1,7 ф.п.ни ташкил этди.

Қишлоқ, ўрмон ва балиқчилик хўжалигининг ўсиши 4,4 % ни ташкил этди ва ЯИМ ўсишига ижобий ҳиссаси 0,8 ф.п.ни ташкил этди.

Қурилиш ишлари ҳажмининг ўсиши 14,0 % ни ташкил этди. Қурилиш тармоғининг ЯИМ ўсишига ижобий ҳиссаси 1,0 ф.п.ни ташкил этди.

Хизматлар кўрсатиш соҳасида ўсиш суръати 8,5 % ни ташкил этди. Шундан савдо, яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар 12,0 % га, ташиш ва сақлаш, ахборот ва алоқа 14,5 % га ҳамда бошқа хизмат соҳалари 5,4 % га ўсди. Хизматлар кўрсатиш соҳасининг ЯИМ ўсишига ижобий ҳиссаси 3,9 ф.п.ни ташкил қилди.

Маҳсулотларга соф солиқлар ҳажми 7,4 % га ўсди ва унинг ЯИМ ўсишига ижобий ҳиссаси 0,3 ф.п.ни ташкил этди.

2. Саноат маҳсулоти

2025 йилнинг январь-декабрь ойларида республика корхоналари томонидан **1 101 130,8** млрд. сўмлик саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилди ва саноат ишлаб чиқариш индекси ўтган йилнинг шу даврига нисбатан **106,8 %** ни ташкил этди.

Шу билан бирга, саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажмида ишлаб чиқарадиган саноатнинг улуши 86,0 % ни, тоғ-кон саноати ва очиқ конларни ишлаш саноати 7,0 % ни, электр, газ, буғ билан таъминлаш ва ҳавони кондициялаш 6,4 % ни, сув билан таъминлаш, канализация тизими, чиқиндиларни йиғиш ва утилизация қилиш 0,6 % ни ташкил этди.

Саноат ишлаб чиқариши ўсишининг асосий омили бўлиб ишлаб чиқарадиган саноат корхоналарида ишлаб чиқариш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 7,7 % га, электр, газ, буғ билан таъминлаш ва ҳавони кондициялашда 3,5 % га, тоғ-кон саноати ва очиқ конларни ишлаш саноатида 3,5 % га, сув билан таъминлаш, канализация тизими, йиғиш ва утилизация қилиш саноатида физик ҳажм индекси 2,6 % га ошганлиги кузатилди.

Шу билан бирга, бошқа тайёр буюмлар ишлаб чиқариш ишлаб чиқарадиган саноатда (2024 йилнинг январь-декабрь ойларига нисбатан физик ҳажм индекси 199,7 %), шунингдек, электр ускуналари ишлаб

чиқарувчи корхоналарда (2024 йилнинг январь-декабрь ойларига нисбатан физик ҳажм индекси 120,4 %) ҳажми ошди.

Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан хом нефт ва табиий газ қазиб олиш (2024 йилнинг январь-декабрь ойларига нисбатан физик ҳажм индекси 96,2 %), кимё маҳсулотлари ишлаб чиқариш (2024 йилнинг январь-декабрь ойларига нисбатан 92,5 %) ҳажми пасайиши кузатилди.

3. Қишлоқ, ўрмон ва балиқчилик хўжалиги

2025 йилнинг январь-декабрь ойларида қишлоқ, ўрмон ва балиқчилик хўжалиги маҳсулот(хизмат)лари ҳажми **538 919,7** млрд. сўмни ёки 2024 йилнинг мос даврига нисбатан **104,4 %** ни, шу жумладан, деҳқончилик ва чорвачиликда, овчиликда ва ушбу соҳаларда кўрсатилган хизматлар – 518 822,7 млрд. сўмни (104,5 %), ўрмон хўжалигида – 15 081,5 млрд. сўмни (103,2 %), балиқчилик хўжалигида – 5 015,5 млрд. сўмни (103,2 %) ташкил қилди.

Қишлоқ, ўрмон ва балиқчилик хўжалиги маҳсулот(хизмат)лари ҳажмининг ошиши, асосан қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш ҳажмининг кўпайганлиги (4,4 %) билан боғлиқ. Барча тоифадаги хўжаликларда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг ошиши пахтанинг – 25,4 % га, полизнинг – 16,2 % га, донли экинларнинг – 13,0 % га, узумнинг – 7,6 % га, меваларнинг – 6,4 % га ва тухумнинг – 7,0 % га ошиши билан изоҳланади.

Хўжалик тоифалари бўйича таҳлиллар қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари умумий ҳажмининг 62,3 % - деҳқон ва томорқа хўжаликлари, 29,4 % - фермер хўжаликлари, 8,3 % - қишлоқ хўжалиги фаолиятини амалга оширувчи хўжаликлар ҳиссасига тўғри келишини кўрсатмоқда.

4. Инфляция даражаси

2025 йилда республика истеъмол секторидаги инфляция даражаси **7,3 %** ни ташкил этди.

2025 йилда озиқ-овқат маҳсулотлари нархлари ўртача 5,4 % га қимматлашиб, инфляция даражасига 2,50 ф.д. таъсир қилган бўлса, ноозиқ-овқат маҳсулотлар нархлари ушбу даврда 5,1 % га қимматлашиб, умумий кўрсаткичнинг 1,64 ф.д. ўсиш суръатини, хизматлар эса 13,9 % га қимматлашиб, умумий кўрсаткични қўшимча 3,16 ф.д. ўсиш суръатини таъминлади.

2024 йилнинг декабрига нисбатан ИНИ юқори чегараси 117,1 % (“Турар жой хизматлари, сув, электр, газ ва бошқа ёнилғи турлари”), қуйи чегараси — 99,7 % га (“Суғурталаш ва молиявий хизматлар”) етди.

2025 йилнинг январь-декабрь ойлари учун ИНИ ўсишига энг катта таъсир бу “Озиқ–овқат маҳсулотлари ва спиртсиз ичимликлар”, “Турар жой хизматлари, сув, электр, газ ва бошқа ёнилғи турлари”, “Транспорт” бўлимларидаги нархлар ва тарифларнинг ўзгаришида бўлди (+5,51 ф.д., ёки умумий ўсишнинг 75,5 % и).

Бошқа бўлимлар нархларининг ўзгариши таъсири анча кам бўлиб, умумий ҳисобда 1,79 ф.д. ни ташкил этди.

5. Асосий капиталга инвестициялар

2025 йилнинг январь-декабрь ойларида, барча молиялаштириш манбалари ҳисобидан асосий капиталга инвестициялар ҳажми **591 141,0** млрд.сўмни ташкил этиб, ўтган йилнинг мос даврига нисбатан ўсиш суръати **110,5** % ни ташкил этди.

Шу билан бирга, асосий капиталга йўналтирилган инвестициялар умумий ҳажмида корхоналар маблағлари ҳисобидан ўзлаштирилган инвестициялар улуши 15,3 % ни, Ўзбекистон Республикаси кафолати остидаги хорижий кредитлар – 5,5 %, тижорат банклари кредитлари ва бошқа қарз маблағлар – 1,9 %, тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ва кредитлар – 65,9 %, шундан тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар (ТТХИ) – 40,5 %, аҳоли маблағлари – 6,3 %, Республика бюджети – 4,7 %, Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси – 0,4 %.

Асосий капиталга инвестицияларнинг 2024 йилнинг мос даврига нисбатан юқори ўсиш суръатларини молиялаштиришнинг асосий манбалари: тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар (ТТХИ) – 146,9 %, Ўзбекистон Республикаси кафолати остидаги хорижий кредитлар - 127,2 %, тўғридан-тўғри хорижий инвестиция ва кредитлар – 113,2 %, аҳоли маблағлари – 106,2 %, Республика бюджети – 105,8 %, тижорат банклари кредитлари ва бошқа қарз маблағлар – 104,6 %, корхоналар маблағлари – 100,8 %,

Молиялаштириш манбалари бўйича паст ўсиш суръатлари: Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси – 68,0 %, бошқа ва кафолатланмаган хорижий инвестиция ва кредитлар – 82,7 %.

6. Қурилиш ишлари

2025 йилнинг январь-декабрь ойларида **313 887,8** млрд. сўмлик қурилиш ишлари бажарилиб, ўсиш суръати **114,2** % ни ташкил этди. Қурилиш ишларининг умумий ҳажмининг 82 960,9 млрд. сўм ёки 26,4 % йирик корхона ва ташкилотлар, кичик корхоналар ва микрофирмалар томонидан 149 858,3 млрд. сўм ёки 47,8 %, норасмий сектор субъектлари томонидан 81 068,6 млрд.сўм ёки 25,8 % бажарилди.

7. Чакана савдо товар айланмаси

2025 йилнинг январь-декабрь ойларида чакана савдо товар айланмаси **482 443,1** млрд. сўмни ташкил этиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан **11,2** % га ўсди.

Йирик корхоналарнинг улуши ҳажми 2024 йилнинг январь-декабрь ойларида нисбатан 19,8 % га ўсди, бу эса умумий савдо ҳажмининг 17,0 % улушига тўғри келади. Кичик бизнес субъектларининг чакана товар айланмаси 2024 йилнинг январь-декабрь ойларида нисбатан 9,6 % га ўсган. Республика миқёсида ушбу секторнинг жами чакана

савдо товар айланмасидаги улуши 73,9 % ни, уюлмаган савдо товар айланмаси 9,1 % улуш билан 43 903,1 млрд. сўмни ташкил этди.

8. Ташқи савдо айланмаси

2025 йилнинг январь-декабрь ойлари якуни билан республиканинг ташқи савдо айланмаси **81 166,8** млн. АҚШ долларини ташкил этиб, 2024 йилнинг мос даврига нисбатан **13 928,4** млн. АҚШ долларига ёки **20,7 %** га кўпайди. Экспорт ҳажми 33 812,3 млн. АҚШ долларига етди, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 24,0 % га ошди. Импорт 47 354,5 млн. АҚШ долларига етиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 18,5 % га ошди.

Экспорт таркибида товарлар экспорти 71,1 % улушга эга, шундан: бошқа маҳсулотлар (олтин) экспорти – 29,0 %, саноат маҳсулотлари – 11,8 %, озиқ-овқат маҳсулотлари ва тирик ҳайвонлар – 8,7 %, кимёвий воситалар ва шунга ўхшаш маҳсулотлар – 6,3 % улушга эга.

Импорт таркибида қуйидаги гуруҳлар асосий улушга эга, шундан: машиналар ва транспорт асбоб-ускуналари – 33,8 % га, саноат маҳсулотлари – 15,3 % га, ҳамда кимёвий воситалар ва шунга ўхшаш маҳсулотлар – 11,8 % ҳиссасига тўғри келади.

9. Кўрсатилган бозор хизматлари

2025 йилнинг январь-декабрь ойларида кўрсатилган бозор хизматлари ҳажми **1 050 292,5** млрд. сўмни ташкил этди ва ўтган йилнинг мос даврига нисбатан **14,7 %** га ўсди.

Кўрсатилган бозор хизматлари умумий ҳажмининг ўсишига молиявий хизматларнинг 24,6 % га (кўрсатилган умумий бозор хизматлари ҳажмининг ўсишидаги таъсири 4,0 фоиз пункт), савдо хизматлари 13,8 % га (ўсишдаги таъсири 2,5 фоиз пункт), яшаш ва овқатланиш хизматлари 10,4 % га (ўсишдаги таъсири 2,3 фоиз пункт), транспорт хизматлари 10,8 % га (ўсишдаги таъсири 2,0 фоиз пункт), алоқа ва ахборотлаштириш хизматлари 22,7 % га (ўсишдаги таъсири 1,5 фоиз пункт) ўсиши ижобий таъсир кўрсатди.

Норасмий ва яширин иқтисодиётни статистик баҳолаш бўйича ўтказилган кузатувлар натижаларини қўшган ҳолда кўрсатилган бозор хизматларининг энг катта ҳажми яшаш ва овқатланиш (226 955,8 млрд. сўмни ташкил этиб, ўтган йилнинг мос даврига нисбатан ўсиш суръати 110,4 % га етди), савдо хизматлари (186 957,3 млрд. сўм, 113,8 %), транспорт хизматлари (188 270,8 млрд. сўм, 110,8 %) ва молиявий хизматлар (171 867,0 млрд. сўм, 124,6 %)га тўғри келади.

10. Корхона ва ташкилотлар сони

2026 йил 1 январь ҳолатига республикада фаолият кўрсатаётган корхоналар ва ташкилотларнинг сони **474,9** мингтани (*фермер ва деҳқон хўжаликларидан ташқари*) ташкил этди, улардан кичик корхона ва микрофирмалар 403,8 мингта. Ҳудудлар бўйича жойлашган энг кўп

сони эса Тошкент шаҳар (108 678 та), Тошкент (46 479 та), Самарқанд (41 091 та), Фарғона (37 846 та), Қашқадарё (30 424 та), Бухоро (28 831 та) ва Наманган (27 097 та) вилоятлари ҳиссасига тўғри келмоқда.

Иқтисодий фаолият турлари кесимида фаолият кўрсатаётган корхона ва ташкилотларнинг энг кўп сони савдо соҳасида – 153 370 та, саноат соҳасида – 59 520 та, қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги соҳасида – 34 881 та, яшаш ва овқатланиш бўйича хизматлар соҳасида – 30 374 ҳамда қурилиш соҳасида – 30 343 тани ташкил этади.

2025 йил январь-декабрь ойларида республикада 87,8 мингта корхоналар ва ташкилотлар янги ташкил этилди, шундан кичик корхона ва микрофирмалар сони 82,4 мингтани ташкил этди.

2026 йил 1 январь ҳолатига кўра республикада чет эл инвестициялари иштирокидаги фаолият кўрсатаётган корхоналар сони 18 164 тани ташкил этди. Улардан 4 247 таси қўшма корхоналарни ва 13 917 таси хорижий корхоналарни ташкил этган.